

GERESDLAKI

Hírmondó

Geresdlak Önkormányzatának havilapja

2019. április

Kereszt-áldás

A Mecsek Turista Egyesület a Zöld turista-út mentén feltérképezte az elhanyagolt, már-már véglegesen, visszafordíthatatlanul az enyészetté váló útmenti keresztet.

Geresdlak határában is több felújításra váró kereszt van, melyeket még meg lehet, és meg is kell menteni.

Javasoltam a testületünknek, hogy haladéktalanul kezdjük el megmentésüket. A Geresdlaki Mezőgazdasági Zrt elnökhelyettese, János Ambrusné támogatásukról biztosított.

Elsőként a Mohácsi utcában található „Bucz-keresztet” újítottuk fel a Geresdlaki Önkormányzat, a Geresdlaki Mg Zrt és a Mecsek Egyesület támogatásával.

Petrovics Ottó lipódi mestert bíztuk meg, s az eredmény önmagáért beszél.

Virágvasárnap, április 14-én Erb József plébános úr áldotta meg. Gyönyörű példabeszédében kiemelte a kereszt jelentőségét a mai ember számára.

Az „út menti” kereszt nem az egyházi liturgikus cselekményeinek helyszínein, templomban, kálvárián, temetőben találhatóak. A keresztet magánszemélyek, hívek, családok oltalmazó, felajánló céllal, fogadalmi, hála és engesztelő emlékként állították. Vidéki, falusi meseterek, kőfaragáshoz értők készítették.

Már a XV. században állítottak keresztet Sopron

környékén. A XVIII. századtól jezsuita missziós emlékek.

Baranyában a németység a Flórián és a Szent Vendel szobrok állítása mellett útmenti keresztet állított engesztelő, s hála emlékként.

A kereszt egy jel, jelkép. A sok-sok jel közül maga a JEL.

A „mi keresztünkön” a vádcímtáblán az ismert rövidítés I.N.R.I. - Jelentése: Ez a Názáreti Jézus, a zsidók királya. A keresztre feszített Jézus Krisztus alatt Nepomuki

Szent János kis szobra található, aki a hidak, folyók és a bányászok védőszentje, s a gyónási titok mártírja.

dr. Habjánecz Tibor

Negyven napi böjt és imádság után, Istennel és embertársunkkal való megbékélés után Húsvétkor a feltámadt Krisztust ünnepeljük. A Húsvéti gertya fénye megvilágítja lelkünket, családjunkat és magát a társadalmat is.

Mit jelent a Húsvét a magam és a világ számára?

Elsősorban gyógyulást a beteg világ számára. A hit nélküli ember beteg még akkor is, ha teljesen jól érzi magát és semmiféle gyógyszert sem használ. Az önzést, a fájdalmat, szenvedést egyetlen ideológia sem képes orvosolni. Csak Isten a garancia arra, hogy a történelemben állandóan jelen lévő jó és rossz közötti harc a jónak diadalával végződhet. Minden baj és szenvedés, minden tragédia mellett tudunk kell azt, hogy a világ Isten megszabott rendeltetése felé igyekszik.

Isten szeret minket

Ha Jézus elvállalta a kínos kereszt-halált, ez azt jelenti, hogy Isten szeret bennünket, és elég hatalmas ahhoz, hogy boldoggá tegye az embert. Jézus nekünk is azt mondja: „Szeress úgy, amilyen vagy!” A Húsvét az ember számára azt jelenti, hogy halottaink nem távoztak a semmibe, hanem élnek... Bűneink meg vannak bocsátva... A halált legyőzte az élet...A pokol már nem ünneplheti győzelmét...A keresztény ember nem él és nem hal meg reménytelenül, mert várja a holtak feltámadását. Ma már az örök élet létezéséről nem csak a naivnak hitt Evangélium mesél, hanem minden klinika azokon keresztül, akiket a klinikai halálból hoztak vissza az életbe...Igen, van élet az élet után! (Moody)

Az első Húsvét óta nem létezhet igazi hitetlen, csak hinni nem akaró ember. Hiszen a 2000 éves kereszténység történetében számtalan jelzést kaptunk már a túlvilágról.

Hiszem a test feltámadását, hiszem az örök életet. Ez a Húsvét legnagyobb kihívása. Akinek a lelkében nem él ez a meggyőződés, az lassan reménytelen kereszténnyé válik. Engedjük szívünkbe költözni a feltámadás hitét, a húsvét kegyelmét, és akkor az ünnep valóban az öröm és nem a bizonytalanság és a szokások ünnepe lesz. „Ne féljétek, én legyőztem a világot!” - mondja Jézus nekünk is. Ennél szebbet senki sem mondott még az embernek. A feltámadt Krisztus örömét engedjük szívünkbe és átalakítja életünket. Ezt az örömet, békét kívánom minden kedves olvasónak a szívébe Húsvétkor.

Erb József plébános

Szent György hava

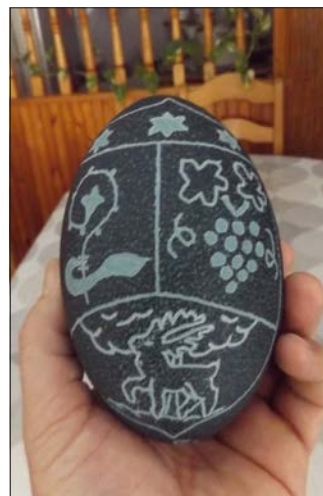
Április neve az aperire (kinyitni) igéből származik. Ovidius szerint ez a hónap nyitja a földet, a bimbókat, az emberek szívét. A hónap közepére visszatérnek a gólyák, majd a fecskék. A rómaiak a szerelem és a szépség istennője, Vénusz tiszteletének szentelték, az elnevezés viszont Aphroditéra, Vénusz görög megfelelőjére utal egy másik elképzelés szerint.

Az időjósok szerint, ha ebben a hónapban sokat dörög az ég, akkor egész esztendőben jó idő várható.

Április elseje a világ számos részén a tavasz kezdetének tréfás örömmünnepe. Ezen a napon szokás áprilisi bolondját járattatni, ami összefüggésben lehet a szeszélyes időjárással, amelytől mintha tényleg megzavarodnának az emberek. É nap komolytalanságában gyökerezhet az a népi hagyomány, mely szerint ez az időpont alkalmatlan a vetésre, mert nem lesz bőséges a termés.

Április egyik nevezetes napja Szent György napja, aki a lovagok, katonák, fegyverkovácsok, vándorlegények védőszentje volt.

Az esetek nagy részében áprilisra esik húsvét, amely

Soós Mária munkája

a tavaszi napéjegyenlőség utáni első teliholdat követő vasárnap, ezért „mozgó ünnep”. Ezt előzi meg a nagyböjt utolsó hete, a nagyhét. A húsvét előtti vasárnapot virágvasárnapnak nevezük Jézus Jeruzsálembe való

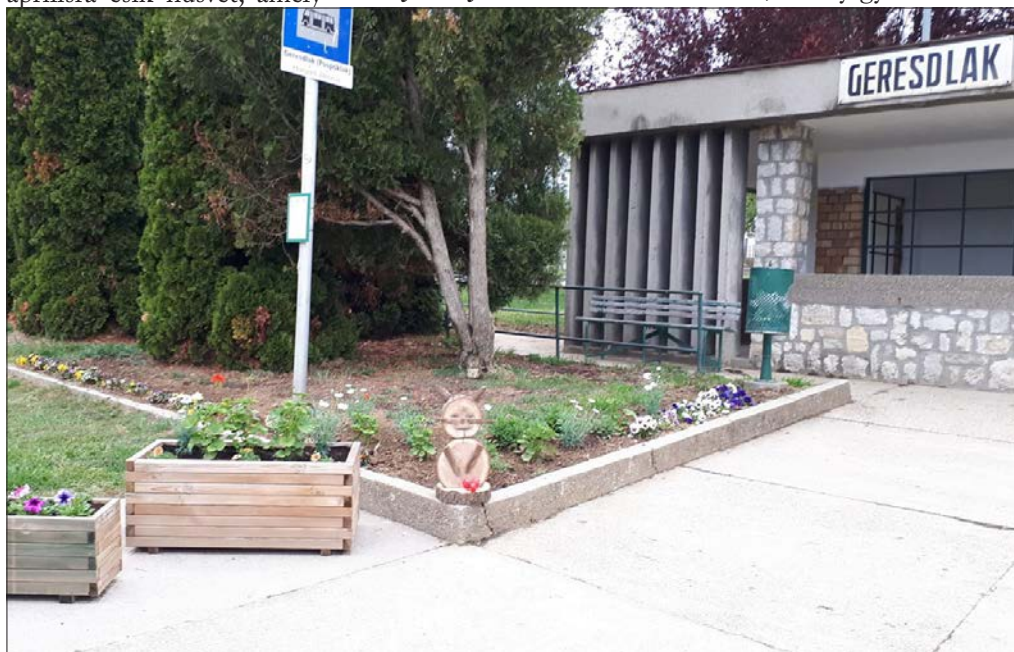
bevonulásának emlékére. Nagycsütörtökön elhallgatnak a templomok harangjai. Azt tartják, hogy Rómába mennek, ott gyászolják Krisztust. A nagypéntek a keresztények körében a bűnbánat, a mély gyász és a szí-

gorú böjt napja. Nagyszombaton véget ér a 40 napos böjt és újra megszólalnak a harangok. Húsvét vasárnapja Jézus feltámadása, a kereszténység legnagyobb ünnepe. Ezen a napon a reggeli mosdóvízbe piros tojást tettek, hogy egészségesek legyenek. Női munkákat tiltó nap volt, nem volt szabad söpörni, főzni és mosni sem. Húsvéthétfő a locsolkodás napja, melyről már XVII. századi írásos emlékek is maradtak fenn.

A húsvétot követő vasárnap fehérvasárnap, vagy mátkáló vasárnap, a húsvéti ünnepkör zárónapja. A szokás a lányok közötti barátság megpecsételéséről szól. Komatálat küldtek egymásnak gyümölcscsel, borral, hímestojással, süteménnyel.

A húsvéti nyúl jelképe Németországból ered, nálunk csak a polgárosodással, a XIX. század folyamán honosodott meg. Eredete igen érdekes, a húsvéti Holdban egy nyúl képét vélték felfedezni. Azon kívül a nyúl maga is termékenység szimbóluma lett rendkívüli szaporasága okán. Szintén német hatásra terjedt el az a szokás, hogy a barkaágot feldíszítik kifújott piros tojással, apró figurákkal.

Barna-Mendly Erzsébet

A fejlődő mezőgazdasági nagyüzem Gereszlakon

Településünk legnagyobb munkáltatójánál jártam. A Gereszlaki Mezőgazdasági Zrt. működéséről szerettem volna többet tudni, így János Ambrusnéhoz fordultam, aki a zrt. első embere, elnöki igazgató-gazdasági vezető egy személyben. Kértem, először önmagáról meséljen néhány gondolatot.

„Első munkahelyem a Vólán volt, ahol 1975-től dolgoztam fiam megszületéséig. A GYES lejárta után a faluban szerettem volna elhelyezkedni, ami sikerült is. Könyvelőként kerültem az akkori Dózsa Mg. Szövetkezethez, ahol édesapám volt a főkönyvelő. Számviteli csoportvezető lettem 1987-ben, majd 1995-ben főkönyvelő.

A jelenlegi beosztásomban 2008 óta dolgozom. Bár kémia tagozaton érettségiztem, de mégis a számok világában kötöttem ki. Elvégeztem a Közgazdasági Szakközépiskola kétéves kiegészítő tagozatát, megszereztem a mérlegképes és az adótanácsadói végzettséget is. Az akkor működő melléküzemágak miatt – labdavarrás, kőműves munka, angóra nyulak tenyésztése – volt szükség az árszakértői tudás elérésére. 2014 óta vagyok a falu alpolgármestere is.”

Ezután essen szó a zrt. működéséről:

A jelenlegi formában 2006 óta működik a Gereszlaki Mezőgazdasági Zrt. az 1998-ban termelőség-szövetkezetté váló, majd részvénytársasággá átalakuló mg. szövetkezetből. Az állattenyésztésben 860 szarvasmarha található, melyből kb 400 a fejőstehén, a többi növedék. A bikákat még borjúként eladják, mert a tejtermelés a kiemelt cél. Évente 3,5 millió liter tejet értékesítenek.

Önerőből építenek új istállót az egyik régi helyére. A november végén átadásra kerülő épületben modern technológia segít, hogy kevesebb munkával jobb körülmények között élhessenek a tehenek. A komfortérzés növelése remélhetően kedvező lesz a tejtermelés növekedésére.

Ezen a részlegen osztott munkaidőben reggel négytől nyolcig, és este négytől nyolcig dolgoznak a munkások.

A növénytermesztés 1300 hektáron folyik. A takarmánynövények saját felhasználásra kerülnek. A lucerna, silókukorica és árpa mellett kukorica is található, mely egy része saját keverőüzemünkben ledarálva a vásárolt táppal kerül az állatok elé.

Ezeket kívül étkezési búza, magas olajsavtartalmú napraforgó terem földjeiken. A betakarított terményt saját szárítóüzemünkben szárítják, és tárolják az értékesítésig.

Mivel ennek a gazdálkodási formának nincs pályázati lehetősége, saját forrásból vásárolnak idén egy CLAAS traktort, ami várhatóan április végén érkezik meg.

A csapadékhiány miatt gyengén indult az év, a korán kiszórt műtrágya nem hasznosult, a búza nem bokrosodik. Ha kedvezőbbre fordul az időjárás, esetleg közepes termés még lehet.

Dolgozói létszámuk 56-57 fő. A jelentkezők között legtöbb a szakképzetlen, traktorosból van legtöbbszóró hiány.

Az éves fizetésemelés mellett cafeteria juttatásban részesülnek a munkavállalók, akiket Fazekasbodáról, Marázáról, Himesházáról, Székelyszabarból és Mohácsról is szállítanak saját autójukkal.

A Bió-Lak Kft. német piacra termel 150 hektáron tönkölybúzát és takarmányborsót. Ennek egyik tulajdonosa a zrt.

Barna-Mendly Erzsébet

Ismét folyik a hordókból a vörösbor Geresden...

... és Lakon is

Kodolányi János Német Nemzetiségi Általános Iskola és AMI

Geresdlaki Német Nemzetiségi

Tagiskolájának **HÍREI**

Versenyek, pályázatok, táborok

Nemcsak lélekben, hanem már tettekkel is készülünk a nyárra. Iskolánk a német önkormányzat segítségével több témában nyújtott be pályázatot. Mindegyik pályázatunk sikeres volt és nyert is. Első pályázatunkban egy kulturális műsorra pályáztunk Zarándoklat Máriakémetre címmel, melyben egy színpadon nézhetjük meg azoknak a nemzetiségeknek a táncát, ahonnan tanulóink származnak. A zarándoklatot a geresdlaki iskola német nemzetiségi táncsoportja kezdi, majd kapcsolódnak hozzánk a kékesdi és erzsébeti magyar táncosok. A katólyi horvát nemzetiséget a Mohács Nemzetiségi Néptáncgyűttes fogja képviselni horvát táncokkal. A virtuális zarándoklatot Máriakémeten a kegytemplomnál közös imával fejezzük be. Előadásunkat Pécsváradon a Művelődési Házban lehet megnézni május 24-én pénteken este. A belépés a pályázatnak köszönhetően ingyenes lesz, de az ülőhelyek korlátozott száma miatt jegyeket kell igényelni iskolánkban. Szeretettel várunk mindenkit!

Második nyertes pályázatunknak köszönhetően június végén német tábor tudunk szervezni tanulóinknak Geresdlakon.

Harmadik pályázatunk német nyelvterületre visz el minket, szeretnénk megismerkedni Németország fővárosával, Berlinnel. Berlin több tantárgy tananyagában megjelenik, gyerekeink tanulnak róla németórán, népmesemből, történelemből. Berlini táborunkat augusztus közepére tettük, azzal a nem titkolt szándékkal, hogy szerencsés sorsolás esetén megnézhesük a vémei származású Dárdai Pál által irányított Hertha BSC-t a Berlini Olimpiai Stadionban....

A nyári szünetről térjünk egy kicsit azért még vissza tanévünk közelmúlt programjaira, eredményeire. Sikeresen zajlott le a hagyományosan Geresdlakon megrendezésre kerülő tankerületi asztalitenisz verseny, ahol Schweininger Zsombor első helyen, Horváth Zdenkó második

helyen végzett. 7-8. osztályosok között bronzérmes szerzett Osváth Erik, Apari Liliána és Bornemissza Zsófia ugyancsak harmadikak lettek a lányok között. A verseny jó felkészülést biztosított az országos asztalitenisz diákolimpiára eljutott második korcsoportos tanulóinknak, ahol Bodró István, Ferkov Barnabás és Kovács-Möller Bálint nagyszerűen helytálltak. A karcagi döntőn a csapat mellett Ferkov Barnabás egyéniben is nagyon szépen szerepelt.

Rendszeres résztvevői vagyunk a német vers és prózamondó versenyeknek, amiket idén Pécsváradon majd Pécsen a Koch Valéria iskola központban rendeztek meg. Bodró István, Glasz Melani, Kovács-Möller Szabolcs, Kóródi Hanna és Sárics Krisztián magabiztosan, szépen szerepelt. Békefi Luca különdíjban részesült Pécsváradon, Schulteisz Márton és Schweibert Hanna pedig továbbjutott Budapestre az országos döntőbe. Március elején a pécsváradai Szondi József matematika versenyen Kovács-Möller Szabolcs, Schweier Viktória, Barcsay Andor Nagyéri Benke, Hofecker Jázmin, Ferkov Barnabás, Szunyog Barba-

ra, Schulteisz Márton, Békefi Luca, Bodró István, Wukovics András, Háberschusz Dorina, Bornemissza Zsófia Rosenfeld Dóra és Horváth Rebeka méretette meg magát. Rebeka 2., Marci 4., Andor 5., és Viki 7. helyen végzett. Fenntartósági témahetünkön több emlékeztető program várt diákjainkra. A Szegedi Látványsszínház előadása nyitotta a témahetet, melyet az óvodásokkal közösen tekintettek meg alsósaink. Zsuzsa tanárnő és Gábor tanár úr előadásai a környezetvédelemről és a megújuló energiákról nagyon sok érdekes információt tartalmaztak. Gyerekeket és szülőket egyaránt megmozgatott a plakátversenyünk, melyet személtelés és szelektív hulladékgyűjtés témakörben hirdettünk meg. A legötletesebb plakátokat szeretnénk településünkön kirakni. A „Jövő faluja” című makett építési versenyre Varga Nadin és Zoltán készítettek egy fantasztikus makettet. A mellékelt képen a felhívásra érkezett legjobb pályaművek láthatóak. A témahét zárásaként gyönyörű időben Zengő túrán vettünk részt. A túrán tanulóink megismerkedhettek az iránytűvel, a térképek használatával, a távcsövekkel és a Zengő földrajzi adottságaival és növényzetével. Örültünk, hogy szülőik is részt vettek túránkon.

Várjuk a következő túránkra is az érdeklődő szülőket, melyet a német nemzetiségi témahét keretén belül szervezünk április 30-án délután Fekedre, ahol a tájház és a tanösvény megtekintése után lepénysütéssel zárjuk a napot!

Schulteisz Balázs

Napraforgó Német Nemzetiségi Óvoda hírei

Színes tavaszkezdet az óvodában

Változatos programokkal, eseményekkel köszöntött be a tavasz a Gereszlaki Óvodába.

Március 15-én, nemzeti ünnepünkön a himesházi Petőfi szobor előtt tisztelegtünk. A gyerekek magyarságtudatának alakításában nagy szerepet játszik ez az ünnep, ismerkedtek nemzeti jelképeinkkel, hazánk nevezetességeivel, a 48-as hősök nevével, tetteivel.

A víz világnapja minden évben április 22-én van. Azon a héten a természet, a vizek védelméről, fontosságáról, a takarékoskodásról beszélgettünk a gyerekekkel. Hasznát pedig egy mohácsi kirándulás keretében tapasztalhatták meg. Óriási élmény volt a Szent Miklós Vízimalom megtekintése, a víz erejének, majd a taposómalom működésének megtapasztalása. A Dunán való kompozálás pedig igazán izgalmas program volt, hiszen

több gyerekünk még nem élte át ezt az élményt.

Március 26-án a Pécsvárad Zeneiskola hangszerbemutató hangversenyt tartott az iskolában. Az ovisok érdeklődéssel hallgatták a különböző hangszereken megszólaltatott zeneműveket. Többükben kedvet is ébresztettek a zenetanuláshoz.

Március 27-én újra nyílt nap volt az iskolában. Leendő elsőseink most a német

tanulás játékoságába is betekintést nyertek. Ügyesek voltak, megmutatták, mennyi mindent tanultak már az óvodában.

Április 2-án Kercsó Józsi bácsi és Erzsi néni népi kézműves délelőttöt tartottak az udvaron. A fő tevékenység sípfaragás volt. Aki éppen nem faragott, természetes anyagokból készült játékokkal játszhatott. A gyerekek megtapasztalhatták, hogy

nem csak pénzért vásárolt játékkal lehet jól játszani. A természet tálcán kínálja a lehetőségeket sokaságát, csak észre kell vennünk, ügyesen el kell tudnunk készíteni, úgy, ahogy régen nagyszüleink is tették. Erzsi néni és Józsi bácsi ezt a türelmet, énekkel kísért, segítő együtt tevékenykedést eleventtette fel számukra.

Április elején projekt-munka keretében német nemzetiségi témát dolgoztunk fel Noémi óvó néni vezetésével: a hagyományos sváb népviselettel ismertette meg a gyerekeket. Meglátogattuk falunk egyik büszkeségét, a Babaházat, nézegettünk képeket, sok játékos feladat megoldásán keresztül tanulták a ruhadarabok neveit. Klasz Anna néni megmutatta a pacsker horgolását. Próbálkoztak a keresztzemes hímzéssel, rajzoltak sváb lányt és barkácsoltak fiú-lány párt. Közben hagyományos táncokkal ismerkedtek és néhányan fel is öltözhetek népviseletbe. Tartalmas, szép napok voltak! (Folytatás a 6. oldalon)

Színes tavaszkezdet az óvodában

(Folytatás az 5. oldalról)

A Magyar Tudományos Akadémia Nyelvtudományi Intézete pályázatot írt ki, „A mi világunk” címmel. Nagy csoportos ovisaink szép sikerrel szerepeltek, csoportos III. helyezést értek el. Kiemelten dicsérték Szöllősi Emília, Wukovics Inez és Fischer Fruzsina rajzait. Nagyon büszkék vagyunk mindannyiukra és köszönjük Anita óvó néninek a felkészítést! Kívánjuk, hasonló sikereik legyenek Pécsváradon a „Tavasz a pincében” című pályázaton!

A tavasz beköszöntével felelelt az udvarunk. Ballagó ovisaink szüleinek kezdeményezésére, Kett Timi szakmai segítségével sövénylabirintust ültettünk egy szombat délelőtt. A fagyaltöveket fenntartó Önkormányzatunk vásárolta meg. Célunk, hogy a közepén egy farönkből készült mini kilátó álljon. Ennek megvalósításához támogatókat keresünk. Örülünk, ha a majálison megrendező jótékonyági darts versenyen – ha csak csekély összeggel is – több támogató segítené ennek megvalósulását. A szülőknek köszönjük a lelkes hozzáállást! Csuda jó emléket hagynak maguk

után, és jó példát a jövő nemzedékének!

Szépen halad az udvari babakáz felújítása is. August Krivec „Gustl” anyagi támogatásából tudjuk megvásárolni a szükséges „építőanyagot”, Szöllősi Attila - szülőként - precíz kétkézi munkájával oroszlánrészt vállalt a megvalósításból. Köszönjük! Reméljük, majálisra már a megújult babakázban játszhatnak a gyerekek!

A virágültetés is megkezdődött. Szeretnénk a falu oszlopos gyertyán fájának méltó környezetet biztosítani, így a kivágott fenyő rönkjeiből készült virágtartóba sok szép virágot ültetünk folyamatosan, a gyerekek által otthonról hozott növényekkel és az ő segítségükkel.

Május elsején szeretettel várunk mindenkit a finn-magyar családi majálisra, az óvoda udvarára. A jótékonyági darts verseny mellett szép gyerekek programokkal is készülünk: lesz „Mocorgó” népi játszótér, „Hangoló” zenés gyermekszínház, arcfestés, lufihajtogatás, csillámtetoválás. Jókedv, móka, kacagás... ☺

Cseke Zoltánné
óvodavezető

Zengő
Praxisközösség

Rendelőnk háza táján...

A Praxisunkban számos vizsgálati lehetőség vált elérhetővé a Zengő Praxisközösség keretein belül.

Szeretnénk, ha minél többen részt vennének benne, ezért röviden ismertetjük a közeljövő programjait.

1. **Keddenként 11 órától** minden Páciensünknek lehetősége van bejelentkezni időpont egyeztetés után részletes állapotfelmérésre, kornak és állapotnak megfelelően „teljes kivizsgálás” elindítására, amire egy rendelés közben nem nyílik lehetőség az idő hiányában.

2. Az 50-70 évesek egy népegészségügyi program keretén belül kaptak **székletvér** kimutatására meghívást. Várjuk, akár meghívólevél nélkül is az érintettek jelentkezését. Egyszerű, de igen hasznos a vizsgálat.

3. Aki meghívólevelet ugyan nem kapott, de szeretne átesni ezen a **székletvér** vizsgálaton, az jelentkezzen, a teendőket személyesen mondjuk el.

4. **2019. május 1-én, szerdán** Geresdlakon az Óvoda-Közösségi Ház udvarán rendezett Majális egy sátrában Egészségfelmérést tartunk: vércukor, vérnyomás, légzésfunkció mérése, újraélesztés bemutató, gyógytorna bemutató, ételkóstoló, anyajegy szűrés. Ez utóbbihoz előzetes regisztráció, időpont adása szükséges, létszám korlátozott, kérjük a Rendelőt hívják a bejelentkezéshez. Dr. Puskás Már-

ton a Rendelőben várja a Pácienseket az adott időben.

5. **2019. május 4-én Majálison** szintén Egészségnap a Majálison, ugyanezen programok, a Bőrgyógyászati anyajegy szűréshez szintén bejelentkezést kérünk, a helyszín a faluházban a kisteremben.

6. 2019 szeptember elején szombati napon ismételt **nőgyógyászati** cytológiai vizsgálatot tart dr. Dicső Ildikó. Egy évnél régebben vizsgáltakat várunk, időpontokat kérjenek.

7. Zengő Praxisközösség koordinálásával ingyenes lehetőség van **dietetikus** konzultálni, tanácsadást igénybe venni. Speciális diétákra szoruló, fogyni vágyók, ételallergiákkal küzdők Magyar Évét, a MÁV Rendelő dietetikusát Pécsváradon a Rendelőintézetben előre egyeztetett időpontban kereshetik fel. Kérem jelezni a geresdlaki Rendelőben igényüket, és segítünk a kapcsolatfelvételen.

8. Pécsváradon a mozogni vágyókat gyermektorna, gerinctorna, csipő-térd **torna**, átmozgató torna, vizitorna foglalkozásokra várják ingyenesen, szintén a Rendelőnkben kell jelezni az igényt.

Kérdéseikkel forduljanak hozzánk, várjuk a bejelentkezésüket. Minden Program ingyenes, vegyék igénybe a helyben felajánlott lehetőségeket!

dr. Rajnai Gabriella,
Tünde, Ingrid

Ahman Flórián

Kőfejtés embert próbáló munkával

A geresdlaki kőbányászok élete

Varga Józsefné (Kató) gyűjtése

A püspöklaki és geresdi férfiaknak, nőknek komoly munkalehetőséget adott a háború után a komlói kőbánya. Ott tudták megkeresni családjuknak a mindennapi kenyeret és a biztos megélhetést.

Az évek során névváltozások voltak a kőbányában:

1. Déldunántúli Kőbánya Vállalat
Komlói üzeme Komló
2. 1981.01.01.-től „Délkő” Déldunántúli Kőbánya Vállalat
Komlói üzeme Komló
3. 1985.01.01.-től „Pannolit” Kőbányászati Vállalat
Komlói üzeme Komló

Vezérgazgató: Dr. Fekete Sándor
Üzemvezető: Hetesi János, majd nyugdíjazása után:
Merkl István

Három műszakos munkarendben dolgoztak:

reggel 6-12-ig, délután 2-10-ig, este 10-6-ig

Később átálltak két műszakra, a délutános műszak maradt ki.

A kőbányának saját busza volt, amivel szállították a munkásokat.

Sofőrök: Szökőcs Elek, Madarász Lajos, Weitzl Tamás, Kröhnung Ádám

Munkabeosztások:

Kőműves: Auth János, Heilmann József

Asztalos: Auth József

Lakatos: Halmai József, Heilmann János, Vértesi Mihály, Kovács Gyula, Reith Antal, ifj. Szökőcs Elek

Kőbányász járat, Weitzl Tamás volt a sofőr

Kiránduláson

Oklevelek

Az iparosok egy műszakban dolgoztak, az ő sofőrük Madarász Lajos volt. A többi sofőr a többműszakos dolgozókat vitte.

Bányában dolgozók:

Kőfejtő és robbantómester: Lutz Vilmos, Schmidt György, Klász Ádám
 Szintfelügyelő: Hemrich János
 Mozdonyvezető, majd térmester: Klász Menyhért
 Zúzógépész: Hesz György
 Siló ürítő (állomáshoz vagonba rakta a követ): Fischer Péter
 Mozdonyvezető: Bitter Kálmán
 Bágerkezelő: Schulteisz János, Vass Imre
 Kőfejtő: Áhmann Flórián
 Úttakarító: Bazsonyi József
 Törőgépész: Rozmer Ádám, Áhmann János
 Zúzótoró: Weintraut Bálint, Kraft Ádám
 Szalagkezelő: Schmidt Ádám
 Kraz sofőr: Weigert Mihály
 Csillefékező: Bíró Sándor
 Rakodógépész: Árvai József

Három asszony dolgozott a falunkból a kőbányában:

Szalag és vibrátor kezelő: Klász Menyhétné
 Telefonközpontos, majd dömperjegyző: Schmidt Józsefné (Hemrich Klára)
 Szalagkezelő: Árvai Józsefné
 Portán, fürdő takarításban dolgoztak még komlói asszonyok.

Árvai József, Komlói Kőbánya gépkezelője

Nem volt veszélytelen a kőbánya területén dolgozni. Sajnos 2 halálos kimenetelű gereszlaki baleset történt és 1 személyes sérüléssel.

Sokan maradandó halláskárosodást szenvedtek a napi robbantások, zajártalom miatt. Hangtompító nem volt mint védőeszköz. Csak védősisakot kaptak. Évi 1 munkaruha, 1 pár csizma és 1 db esőkabát járt. Többen a kőpor miatt szilikózisban szenvedtek.

Mindezek ellenére szorgalmasan, becsületesen végezték a rájuk bízott munkát. Összetartottak jóban, rosszban, szinte egy családként. Többségük a komlói kőbányától ment nyugdíjba.

Édesapám Hemrich János 42 év Komlón eltöltött év után nehezen vett búcsút szeretett munkahelyétől. Többször visz-

Hemrich János

A Komlói Kőbányában

Összetartozás

szalátogatott a régi munkahelyére. Kinagyíttatott egy képet a kőbányáról és a szobája falára akasztotta. Sokszor mondta nekem: „Ez volt az életem.” A családja mellett a komlói kőbánya volt a második otthona.

A vezetőség is megbecsülte a dolgozókat. Minden évben kirándulni mentek. Voltak Igalban, Gyulán, Magyarherтелен, Harkányban, Hajdúszoboszlón, Sopronkőhidán. Színházba is voltak évente 1-2 alkalommal.

A gyerekekre is gondoltak. Minden karácsonyra ajándék édesség csomagot kaptunk, amit nagyon vártunk. A május 1-i felvonulásokon is részt vettünk, ahol virslit, fagyit, lufit kaptunk. Klász Menyhértné krepp papírból készített virá-

Május elsején virsli és sör. Klász Menyhért, Klász Menyhértné

Főnöki tanácskozás

Hemrich János, Hesz György, Klász Menyhért, Klász Menyhértné, Bauer Péter

Komlói felvonulás. Hemrich János, Schmidt Judit, Hüber Tímea, Varga Viktor, Rozmer Ádám, Kiss Tímea, Kiss Zoltán

gokat. Az asztalosok fabotokat készítettek, arra dróttal lettek ráerősítve a papírvirágok és ezekkel vonultak a gyerekek. Édesapám később mind a négy unokáját is elvitte. Május 1-e volt a kitüntetések „Kiváló Dolgozó” stb. átadásának napja is. Jubileumi jutalmat is fizettek a dolgozóknak.

A komlói kőbányában eltöltött hosszú évek szívünkben sokáig megmaradtak. Sajnos közülük már csak kevesen élnek. A kőbánya képe a falon mindig Édesapámat juttatja eszembe.

Köszönjük a sok püspöklaki és geresdi kőbányásznak az áldozatos munkát, amit a sok év alatt nehéz körülmények között végeztek.

Anyakönyvi szám: Dq/4690. / 1964

ÉPÍTŐIPARI GÉPKEZELŐ BIZONYÍTVÁNY

ILLÉKLET
3
ÉDRINT
1957. évi 12. sz. törvény

SEBALLEIN JÁNOS aki Maróza helységben
az 1942. év október hó 16. napján született, anyja neve:
Hemrich Margit az 1/1960. E.M. - K. P. M. sz. utasításban előírt
vizsgák - gépkezelő vizsgát a EM. Közép-Dunántúli Kőbánya V.
vizsgabizottság előtt jó eredménnyel letette.
Ennek alapján a Építőipar területén a következő
építőipari gépek kezelésére jogosult:
E-1003, E-25, RY-1 típusú kotrógépek,

Kelt Budapest, 1964. évi december hó 21. -án.

Phatona György
a vizsgabizottság elnöke

Illus Seb
a vizsgáló tagja

Phatona György
a vizsgáló tagja

ÉPÍTŐIPARI GÉPKEZELŐ BIZONYÍTVÁNY
PH

11/1003/97. 54/100 - 200/9. 11. C.

ÁRA: 42 fillér

Kőbányász bizonyítvány

Munkahelyi kirándulás. A képen: Schulteis János, Weintraut Bálint, Fischer Péter, Kraft Ádám, Árvai József, Klász Menyhért, Klász Menyhért-né, Hemrich János, Hesz György

Klász Ádám kőbányász munka közben

Borverseny

Április 7-én vasárnap ismét borverseny volt Gereszlakon. Sokféle fehér, rozé és vörösbor várt minősítésre. A borosgazdák között voltak osztrákok, finnek, sőt Zebegényből négy minta versengett. Ezúttal is szakmai zsűri értékelt a leadott mintákat.

Aranyérmet kapott: Muri Vánská, Pekka Staven, Schmidt György, dr. Varga-Sabján László, Vavika Tibor.

Ezüstérmes lett: dr. Habjánecz Tibor, Kiss Miklós, August Krivec, Mayer György, Pásztor László, Podolszki Norbert, Porth József, Porth László, Schulteisz

János, Sirpa Rauma, Soós József, Stefán György, Ulrich János, Vavika Tiborné.

Bronzéremmel jutalmazottak: Bayer György, Kiss Miklós, August Krivec, Pásztor László, Pirkko Harinen, Pertti Sulola, Schmidt György, Schulteisz János, Sisko Saario, Sirpa Rauma, Stefán Csaba, Stefán György, Ulrich János.

Az oklevelek kiosztása után a zsűri elnöke, Havrán István ismét felhívta a figyelmet a leggyakrabban előforduló hibákra, valamint praktikus tanácsokat adott a borok kezeléséhez.

B-ME

Hírek röviden

- Április 18-án Szökőcs Béla születésének 63. évfordulóján emléktáblát avattunk a Koffán háznál, utána megnyílt Jószi Sándor ikonfestő kiállítása.
- Április 25-én az Inmedias Kiadó Sváb örökségünk címmel könyvbemutatót tart a Polgármesteri Hivatal mellett, a házasságkötő teremben.
- Április 27-én 15.00 órakor kórustalálkozó lesz a geresdi templomban. Fellép a Palotabozsoki Nemzetiségi Kórus, a Püspöklaki Templomi kórus és a geresdi Pacsirta Kórus.
- Május 1-én 10.00 órától finn-magyar családi majális lesz az óvoda udvarában. Megrendezzük a szokásos játékos vetélkedőket. Lesz asszonycipelés, csizmahajítás, gyufahajítás, petrencedobás és játékonysági darts verseny.

Jön az SZJA leadás határideje.

Kérjük, támogassák 1% adásával a

Német Klub Kulturális Barátsági Egyesületet!

Adószámunk:

19037026-1-02

Májusi miserend

Május 5. vasárnap	8.00 Geresd
Május 11. szombat	11.00 Geresd
Május 12. vasárnap	8.00 Lak
Május 19. vasárnap	8.00 Lak
Május 26. vasárnap	8.00 Lak

Elérhetőség, telefonszámok

Polgármesteri Hivatal

7733 Geresdlak, Hunyadi utca 22.
Telefon: 69/349-101

E-mail: geresdlak.onkormanyzat@gmail.com

Polgármester:

Dr. Habjánecz Tibor
Telefon: 30/394-4595

E-mail: geresdlak.onkormanyzat@gmail.com

Jegyző:

Dr. Csernyánszky Gábor
Telefon: 69/349-101

E-mail: jegyzo@erzsebetikoh.hu

Jegyzői referens:

Dr. Matei Adriána jegyzői referens
Telefon: 30/820-31-40

E-mail: jegyzoiref@erzsebetikoh.hu

Gereszlaki Német Önkormányzat

7733 Geresdlak, Hunyadi utca 22.
E-mail: glaknemet@gmail.com

Elnök: Schulteisz Balázs

Napraforgó Német Nemzetiségi Óvoda és Konyha

7733 Geresdlak, Óvoda utca 4.
Telefon: 69/349-318

E-mail: glakovi@gmail.com

Óvodavezető: Cseke Zoltánné

Kodolányi János Német Nemzetiségi Általános Iskola és AMI Gereszlaki Német Nemzetiségi Tagiskolája

7733 Geresdlak, Hunyadi utca 15.

Telefon: 69/349-109

E-mail: geresdlak.iskola@gmail.com

Igazgató: Schulteisz Balázs

Közösségi Ház

7733 Geresdlak, Óvoda utca 2.

Telefon: 69/349-319

E-mail: glakkonyha@gmail.com

Vezető: Szöllősiné Pónya Olívia

Községi Könyvtár:

7733 Geresdlak, Hunyadi utca 13.

Telefon: 69/349-101, 30/95-79-647

E-mail: glakkonyvtar@gmail.com

Könyvtárvezető: Barna-Mendly Erzsébet

Orvosi rendelő

7733 Geresdlak, Mohácsi utca 16.

Háziorvos: Fekete Tiborné Dr. Rajnai Gabriella

Telefon: 69/349-104; 30/351-7895

E-mail: dr.rajnai@gmail.com

Orvosi ügyelet (Mohács): 69/511-158

Gyógyszertár

7733 Geresdlak, Hunyadi utca 60.

Toldiné Szalai Ildikó gyógyszerész

Telefon (Himesháza): 69/347-105

Védőnői Tanácsadás

7733 Geresdlak, Hunyadi utca 15.

Védőnő: Baloghné Varga Krisztina

Telefon: 20/916-9053

E-mail: geresdlak.vedono@citromail.hu

Család- és Gyermekjóléti Központ, Pécsvár

Ügyfélfogadás Gereszlakon a Községházán

szerdánként de. 10-11 óráig

Családsegítők elérhetőségei:

telefon: 72/465-360; 30/599-6040

E-mail: css.pv13@gmail.com

Állatorvos

Dr. Rill Zoltán

7733 Geresdlak, Orgona utca 8.

Tel: 69/349-686; 30/235-2686

E-mail: rillzoltan@freemail.hu

Rendőrség:

Baranya Megyei Rendőr-főkapitányság

Telefon: 72/504-400,

Rendőrszolgálat: 06-30-226-8918

Közzet megbízott Ómböli Ákos

Telefon: 06-70-616-1447

Katasztrófavédelem (tűzoltóság is):

112 vagy 105

Mentők: 104

Születésnapos

Március 22-én töltötte be kilencvenedik életévét Heirich Istvánné, Kati néni. Erről a kerek évfordulóról emlékezett meg dr. Habjánecz Tibor polgármester úr, mikor felköszöntötte őt. Megtudtuk, hogy 18-an ülték körül az asztalt a nagy napon. Jelen volt a 3 unoka és 6 dédunoka is.

Kértem, meséljen egy kicsit az elmúlt évekről. Ezeket az emlékeket osztom most meg olvasóinkkal.

Lánykorában 12 évesen szolgált Lakon Szűcs János postamesternél, Pécsváradon dr. Rihmer ügyvédnél, Pécsen a Szent György patika tulajdonosánál. „Jó nagyságák voltak, mindenhol szerettek, mert jól nevelt, szófogadó lány voltam” – hallottuk a kezdeteket. Ezek után került Komlóra, az építőiparba.

Férje – aki szintén püspöklaki volt – a komlói kőbányában dolgozott.

Mikor a gyerekek 3-4 évesek lettek, a tsz-ben kapált a földeken, majd az állattenyésztéshez került, ahol a borjak mellett kapott munkát. Nyugdíjba vonulása után édesanyját gondozta, miközben ellátta a kertet és az állataikat. Legjobban a szabadtéri elfoglaltságot szerette, de ezek mellett rengeteg pacskert is kötött.

„Miért nem marad az ember fiatal?” – ez a legfőbb bánata. Ma már a TV-ben a sorozatok kötik le, mivel nehezen mozog.

A finom süti receptjét, amivel megkínálták minket, Pöttyös szelet néven adom közre:

6 tojás sárgáját 7 kanál langyos vízzel és 30 dkg porcukorral jól elkeverjük, majd 20 dkg lisztet, 5 dkg kakaót, 1 sütőport és a 6 tojás habbá vert fehérjét adjuk hozzá. Ebből piskótát sütünk.

Krém: 5 dl tejből és 5 kanál lisztből pépet főzünk. 20 dkg Rámát 2 cs vaníliás cukorral és 20 dkg cukorral jól kikeverünk, majd hozzáadjuk a kihűlt pépet.

2 cs gesztenyemasszát rummal ízesítünk, rudakat formálunk belőle.

A kihűlt tésztát ketté vágjuk, megkenjük krémmel, ráhelyezzük a rudakat, azokra ismét krémet teszünk, majd rátesszük a tészta másik felét. A tetejét és az oldalát bekenjük a maradék krémmel, csokit reszelünk rá. Keskeny szeletekre vágva tálaljuk.

Barna-Mendly Erzsébet

Ádám bácsi 80 éves

Kröhnung Ádám Püspöklakon született, április 14-én töltötte be a 80. életévét. Az erdőmecskei, majd a komlói kőbányában dolgozott. Vezette a munkásokat szállító autóbust és a kövekkel teli dömpereket. Rokkantsági nyugdíjas lett 1991-ben, utána a ház körül tevékenykedett. Ellátta az állatokat, művelte a kertet. Egy lánya született, aki itt él a faluban. A lányunokája, aki Nagykozárba költözött, az ottani német

nemzetiségi óvodában dolgozik. A család legifjabb tagja a két dédunoka. Feleségét elvesztette 26 éve.

Polgármester úr, dr. Habjánecz Tibor nevében is köszöntjük születésnapja alkalmából.

B-ME

Születésnapost köszöntöttünk

Spohn Andrásné, Marika néni március 15-én töltötte be a kilencvenedik életévét. Ebből az alkalmából polgármester úr, dr. Habjánecz Tibor köszöntötte őt. Kértem, hogy meséljen erről a szép hosszú életről a Gereszlaki Hírmondó részére. Megtudtam, hogy Püspöknádasdon (a mai Mecseknádasdon) született, férje volt geresdi. Megismerkedésükről érdekes történetet hallottam. A negyvenes években kitelepítették a családjukat. Először Németországba vitték őket, de ott nem fogadták, haza nem jöhettek, így kerültek Hajósra. A hangosbementő rendszeresen felszólította az ott lakókat, hogy pakoljanak össze, majd másnap jött a hír, hogy mégis itt maradnak. Ez így ment 3 hónapig, míg végre elhagyhatták a tábornot. Mivel a házukat már elfoglalta valaki, Hosszúhetényben ismerősöknél kaptak szállást. Tavasz volt, amikor találtak üres lakást a faluban. Gereszlakról kitelepítették is éltek Hosszúhetényben, az egyik családnak két lánya volt, Appl Éva és Appl Gert-rúd. Annyira összeharagkodtak, hogy mikor végre ők hazaköltözhetnek, sokszor meg-

hívták látogatóba. Mivel jól tudott varrni, a két lány menyasszonyi ruháját is Marika néni készítette el. Az esküvőn is részt vett, ő öltöztette az arát. Így ismerkedett meg unokatestvérükkel, Andrással, akivel egymásba szerettek.

Férje tejkezelő volt először Bácsfapusztán, majd Lánycsokon. Mikor sikerült visszaköltözniük Geresdre, Pécsre küldték könyvelői tanfolyamra, így lett műszakvezető a tsz-nél. Marika néni a tejcsermokban dolgozott, begyűjtötte a háztáji tejet.

Kérdésemre, hogy otthon beszélnek-e németül, azt a választ kaptam, hogy csak

akkor, ha a veje nincs ott, mert ő nem érti a nyelvet. Főleg unokája hasznosítja az ott-honról jövő tudást, mert Ausztriában él.

Bátyja német fogságban volt, szabadulása után is Németországban maradt, ott is nősült meg.

Tavaly még ő gondozta a kertet és a csibéket, de mostanában kínozza a köszvény, nehezen mozog. A szeme fiatal kora óta nem túl jó, ezért már csak újságokat olvas, és délben-este ki nem hagyná a Tények című műsort.

A finom süteménynek a receptjét is elkértem, amivel megkínálták minket, most megosztom az olvasókkal:

Meggyes linzer

28 dkg lisztet, 15 dkg margarint, 2 dkg cukrot, 2 tojás sárgáját, 1 púpos evőkanál tejfölt összegyúrunk. Formára szaggatva betesszük a tepsibe, erre kerül a krém, mely 10 dkg dióból, 10 dkg cukorból és a 2 tojás habbá vert fehérjéből áll. Közepére ültetünk 1-1 szem meggyet. Közepes lángon 20-25 perc alatt kész is van.

Barna-Mendly Erzsébet

Gereszlaki Hírmondó

Gereszlak Község Önkormányzatának kiadványa

Polgármesteri Hivatal 7733 Gereszlak, Hunyadi utca 22. Telefon: 69/349-101 E-mail: gereszlak.onkormanyzat@gmail.com

Felelős szerkesztő: Dr. Habjánecz Tibor. Nyomdai munkák: Milpress Kft. 2400 Dunaújváros, Vasmű út 51. 1/4. Felelős vezető: Molnár Boglárka. ISSN 2559-9003